

Strategi for udvikling af idrætsfaciliteter i Randers Kommune 2018-2021

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Proces	2
Kortlægning af faciliteters omfang	2
Kortlægning af større idrætsfaciliteters tilstand	2
Kommuneundersøgelse af idrætsfaciliteter	2
Dialogmøder og visionsmøder	2
Workshops	3
Facilitetskonference	3
Styregruppe	3
Mål og indsatser	4
Målsætningerne overordnet set	4
1. Fysiske tiltag	5
2. Tilgængelighed	5
3. Administrative og organisatoriske indsatser	6
4. Højere kapacitetsudnyttelse og øget aktivitet	7
Principper for prioritering af midler til idrætsfaciliteter	8
Begrundelse for valg af prioritering	8
Konklusion	9

Indledning

Idrætsfaciliteterne udgør en del af grundlaget for sunde, glade og aktive borgere, hvorfor det er vigtigt at idrætsfaciliteter prioriteres højt på den kommunalpolitiske dagsorden. Denne strategi skal derfor, med udgangspunkt i fire indsatsområder, bidrage til at sikre en hensigtsmæssig planlægning og forvaltning af idrætsfaciliteterne i Randers Kommune, så de mange positive effekter af idræt udnyttes bedst muligt.

I strategien indgår en række forslag til overordnede mål og konkrete indsatser på området. Der indgår også en kortlægning af de eksisterende idrætsfaciliteter ligesom strategien også peger på, hvilke principper, der bør ligge til grund for, hvorledes de afsatte midler til faciliteter skal prioriteres.

Strategien danner således en ramme for, hvordan Randers Kommune sammen med idrættens aktører kan skabe et godt fundament for at opnå flest mulige aktive borgere i bedst mulige faciliteter.

Taget i betragtning, at budgetrammen aktuelt er 19,5 mio. og at der er tale om en tidshorisont for 2018-2021, da må det betragtes som en strategi for overvejende mindre projekter samt vedligeholdelse.

Proces

Kortlægning af faciliteters omfang

Udover kvalitative input fra deltagende interessenter nævnt nedenfor, tager strategien udgangspunkt i en kortlægning af kommunens idrætsfaciliteter foretaget af kultur- og fritidsafdelingen i 2017. En geografisk placering af alle faciliteter kan ses på dette link:

<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1Z0kCBF19j7A-wShw6Oke0XMfQAk&hl=da&usp=sharing>

Kortlægning af større idrætsfaciliteters tilstand

Alle idrætshaller og kommunale omklædningsrum er blevet gennemgået med vedligeholdelse for øje. Denne kortlægning bruges administrativt til at vurdere, hvilke renoveringstiltag, der er mest presserende. Aktuelt er vedligeholdelsesbehovet dækkende bl.a. tag, vinduer, døre, gulve, facader og omklædningsrum opgjort til 18,9 mio. kr. i de selvejende haller. (Inklusiv Dronningborghallen 5,6 mio. kr.). Hertil energioptimering 8,4 mio.kr. (el, vand, varme og ventilation) eksklusiv Dronningborghallen. Samlet 27,3 mio. kr. i de selvejende haller.

Udgifter til renovering af kommunale svømme- og idrætshaller, klubhuse og omklædningsrum anslås til ca. 8,9 mio. kr. Ejendomsservice står for drift og vedligeholdelse af de kommunale idrætsfaciliteter og har årligt 0,5 mio. kr. til formålet.

Kommuneundersøgelse af idrætsfaciliteter

I november 2017 offentliggjorde Danmarks Idrætsforbund deres 2. kommuneundersøgelse "Idrætsforeninger i Danmark – Rammer og vilkår 2017". Af den fremgår det, at adgangen til og omfanget af idrætsfaciliteter i Randers Kommune er relativ god. Derimod peger undersøgelsen på, at det halter med kvaliteten. Se evt. undersøgelsen på www.dif.dk.

Dialogmøder og visionsmøder

I løbet af 2017 har DGI Faciliteter afholdt dialogmøder og visionsmøder med repræsentanter fra idrætshallerne i Randers Kommune.

Workshops

I januar 2018 afholdte Danmarks Idrætsforbund DIF 2 workshops med forskellige interessenter, hvor der, med henblik på at medtage så mange forskellige perspektiver som muligt, blev inviteret bredt. De fremmødte bestod primært af foreningsfolk, repræsentanter fra idrætsfaciliteterne samt brugere heraf, andre forvaltninger samt politikere fra Randers byråd.

Formålet med disse workshops var at drøfte, hvordan de bedste rammer for idrætten skabes. Deltagerne skulle derfor være med til at identificere og komme med forslag til målsætninger og indsatser for idrætsfaciliteterne i kommunen.

Facilitetskonference

På baggrund af rammerne fastsat ved ovennævnte workshops, blev prioritering af de afsatte midler til idrætsfaciliteter for perioden 2018-2021 drøftet på en lokal konference IdrætRanders i april 2018. Blandt deltagerne var primært repræsentanter for foreninger og faciliteter samt politikere fra Randers Byråd.

Styregruppe

For sparring i forhold til formulering af målsætninger, indsatser og prioriteringer, har der været nedsat en styregruppe. Styregruppen har blandt andre bestået af repræsentanter fra forvaltningen, idrætshaller og Samvirkende Idrætsklubber Randers SIKR.

Styregruppen tilslutter sig denne facilitetsstrategi.

De mange perspektiver er forsøgt sammenholdt, så nedenstående målsætninger og prioriteringer så vidt muligt bygger på de facilitets- og aktivitetsbehov, som de nævnte møder, workshops, kortlægning, konference og undersøgelse har peget på.

Mål og indsatser

Det er et mangfoldigt idrætsbillede, der skal faciliteres i Randers Kommune. Forudsætningerne og udfordringerne er derfor, at idrætsfaciliteterne i kommunen skal fremtidssikres med fleksible anvendelsesmuligheder samtidig med, at faciliteterne også understøtter de primære og traditionelle idrætsgrene.

Nedenstående fire indsatsområder er beskrevet på baggrund af den foregående proces. De fire indsatsområder er formuleret i følgende overskrifter:

- Fysiske tiltag
- Tilgængelighed
- Administrative og organisatoriske indsatser
- Højere kapacitetsudnyttelse og øget aktivitet

Målsætningerne overordnet set

1. Faciliteterne skal så vidt muligt være multifunktionelle.
2. De prioriterede idrætsfaciliteter skal efterleve en høj standard, hvor omklædningsrum har en høj prioritet. Renovering og vedligeholdelse skal i højere grad end tidligere prioriteres frem for etablering af nye anlæg.
3. Der skal i lokalområderne være adgang til basis breddeidrætsfaciliteter i en rimelig afstand for børn, unge samt ældre, og der skal være en accept af, at der er længere afstand til specialfaciliteter samt eliteidrætsfaciliteter.
Der skal være fysisk og visuel tilgængelighed af faciliteter og aktiviteter.
4. Der skal arbejdes på tværs af forvaltninger og interessenter, når Randers Kommune bygger nyt.
5. Randers Kommune skal fortsat yde rådgivning til foreninger og idrætsfaciliteter med henblik på øget aktivitet og optimal drift.
6. Der skal være højere kapacitetsudnyttelse og øget aktivitet til gavn for både foreningsidrætten og de selvorganiserede.

På følgende sider ses for hvert indsatsområde de dertilhørende målsætninger og indsatser.

1. Fysiske tiltag

1	<p>Målsætning - multifunktionalitet: Idrætsfaciliteterne skal planlægges og udvikles til så mange brugere og aldersgrupper som muligt med et multifunktionelt perspektiv. Planlægningen skal derfor stå i rimeligt forhold til det reelle lokale behov, alle idrætsfaciliteter skal ikke rumme alle specialidrætter og antallet af faciliteter og delfaciliteter skal være tilstrækkeligt.</p> <p>Indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Renovering og ombygning af eksisterende lokaler, hvor der er behov. • Arbejde på accept fra foreningerne i forhold til, at klublokaler og idrætsfaciliteter skal deles med andre foreninger, evt. gennem tilskudsordning.
2	<p>Målsætning - standard: De prioriterede idrætsfaciliteter skal efterleve en høj standard, hvor omklædningsrum har høj prioritet og standarden på disse skal ses i forhold til skolers og foreningers reelle brug. Derudover skal renovering og vedligeholdelse i højere grad end tidligere prioriteres frem for etablering af nye anlæg.</p> <p>Indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udarbejdelse af standard- og vedligeholdelsesbehov i alle idrætshaller og større udeanlæg som udgangspunkt for en prioritering af midler til renovering. • Årligt lokalt brugermøde med facilitetsgennemgang og forventningsafstemning for at medvirke til øget ansvar og ejerskab hos brugerne. • Synlighed om kvalitetsstandard i faciliteten. • Prioritering af midler til etablering af nye større faciliteter vil som udgangspunkt blive fastlagt i begyndelsen af byrådsperioden. • Udbrede kendskabet til byrådets strategi på facilitetsområdet og relevante politikker, hvormed foreningerne og faciliteterne kan disponere herudfra. • En facilitets levetid, afvikling og fremtid for området skal planlægges

2. Tilgængelighed

1	<p>Målsætning – afstand til facilitet: Der skal være adgang til basis breddeidrætsfaciliteter i lokalområderne i en rimelig afstand for børn, unge samt ældre, og der skal være en accept af, at der er længere afstand til specialfaciliteter samt eliteidrætsfaciliteter.</p> <p>Indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Animere til at faciliteter og foreninger anskues i klynger og herigennem anerkender, at ikke alle faciliteter skal kunne tilbyde alle aktiviteter på turneringsniveau. • Udnytte lokaler i andre faciliteter til idræt og motion, eksempelvis ældrecentre. • Placering af fremtidens faciliteter sker med udgangspunkt i optimal udnyttelse i forhold til foreninger og skoler. • Samspil mellem foreninger i forhold til placering af kunstgræsbaner. • Flere idrætsfaciliteter til outdoor idræt i kommunens grønne og blå områder, eventuelt i sammenhæng med andre idræts- og fritidsaktiviteter.
2	<p>Målsætning – fælles bookingsystem: Der skal oprettes et fælles kommunalt bookingsystem.</p> <p>Indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • På facilitetsområdet findes både kommunale og selvejende faciliteter. Derfor skal dette drøftes i samspil med disse aktører.

3	<p>Målsætning - tilgængelighed: Der skal sikres fysisk og visuel tilgængelighed af faciliteter og aktiviteter for borgerne i Randers Kommune.</p> <p>Indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablere et digitalt kort linket op til faciliteternes og foreningernes hjemmeside, hvor der findes beskrivelse af faciliteten og aktiviteter. • Større og bedre synlighed af de digitale kort. Eksempelvis gennem sociale medier eller annoncer i husstandsdelte ugeaviser. • Fortsat tilbyde foreninger mulighed for at promovere sig for nye tilflyttere. • Foreninger forpligtes til at udfylde aktivitetsoplysninger i foreningsdatabasen som forudsætning for at opnå tilskud. • Revitalisere kommunens hjemmeside for foreninger. • Adgang til faciliteter for borgere med handicaps skal tænkes ind
---	--

3. Administrative og organisatoriske indsatser

1	<p>Målsætning - samarbejde: Der skal arbejdes på tværs af forvaltninger og interessenter, når Randers Kommune bygger nyt, (herunder borger- og servicefaciliteter, byrum, naturområder, egentlige idrætsfaciliteter samt andre bygninger). Det skal sikre at faciliteten gøres multifunktionel, kan bruges af mange brugergrupper og på den måde økonomiserer med plads- og anlægsomkostninger.</p> <p>Indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faste møder i en ny samarbejdsgruppe. Eksempelvis "Facilitets- og aktivitetsgruppe" mellem relevante forvaltninger og interessenter. • Kultur- og fritid involverer fortsat interessenter i nybyggeri, reparationer og udvidelser. • Kontinuerligt samarbejde mellem skolerne med henblik på at opfange ledig kapacitet og med et særligt fokus på synlighed af booking og afbooking efter behov.
2	<p>Målsætning - rådgivning: Randers Kommune skal fortsat yde rådgivning til foreninger og idrætsfaciliteter med henblik på øget aktivitet og optimal drift.</p> <p>Indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsat gratis adgang til fondsdatabase og deres nyhedsbreve. • Fortsat årlige erfaringsmøder mellem kultur- og fritidsafdeling, halinspektører og halbestyrelser. • Fortsat årlige møder mellem kultur- og fritidsafdelingen og foreninger om erfaringsudveksling og aktivitetsudvikling. • Kultur- og fritidsafdelingen giver fortsat sparring til foreningsudvikling.

4. Højere kapacitetsudnyttelse og øget aktivitet

1	<p>Målsætning - kapacitetsudnyttelse: Der skal være højere kapacitetsudnyttelse og øget aktivitet til gavn for både foreningsidrætten og de selvorganiserede.</p> <p>Indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Med relevante foreningssamvirker og udvalg drøftes Randers Kommunes tilskudsordning, hvor der eksempelvis <u>kan</u> ses på: <ol style="list-style-type: none"> a) Ekstra tilskud til foreninger, der løfter en særlig opgave eller aktivitet for udsatte målgrupper. b) Skabe incitament for øget aktivitet og god økonomisk drift, eksempelvis i forhold til afbooking af ledige timer. c) Drøfte gebyrordning for udendørs- og indendørsanlæg. d) Foreninger deles, om muligt, om en facilitet i samme tidsrum. e) Drøfte differentiering af tilskud mellem traditionelle haller og specialhaller. • Foreninger skal i løbet af sæsonen justere deres booking til det reelle aktuelle behov. • Understøtte samt opfordre foreninger og faciliteter til ansættelse af en aktivitetskoordinator. • Opfordre fitnessforeninger og faciliteter til at lave konkrete samarbejdsaftaler med henblik på økonomi- og aktivitetsudvikling. • Alle faciliteter skal lave en udviklingsstrategi. • Vægte inspirerende rammer til socialt ophold for brugerne i og omkring de større idrætsfaciliteter. • Skoler og daginstitutioner skal motiveres til yderligere samarbejde med faciliteter og foreninger. • Kortlægge en belægningsplan for udearealer af hensyn til græsklipning og rengøring af omklædningsfaciliteter. • Understøtte samarbejde mellem foreninger, faciliteter samt Randers Sundhedscenter.
---	--

Principper for prioritering af midler til idrætsfaciliteter

På den lokale konference IdrætRanders i april 2018 blev det drøftet, hvilke overordnede principper der skulle være udgangspunktet for prioriteringen af de afsatte midler til idrætsfaciliteter. Valget stod mellem nedenstående 4 forskellige pakker.

Pakke 1 <i>Renovering</i>	Pakke 2 <i>F.eks. 3 lokale projekter + renovering</i>	Pakke 3 <i>F.eks. 1 lokalt projekt + renovering</i>	Pakke 4 <i>Idrætscenter + renovering</i>
Renovering	1 større projekt	1 større projekt	Idrætscenter
	1 større projekt	Renovering	
	1 større projekt		
	Renovering	Renovering	
Idrætsudstyr	Idrætsudstyr	Idrætsudstyr	Idrætsudstyr

Ordforklaring: *Renovering = Renovering af eksisterende anlæg*

Større projekt = Et lokalt projekt i forbindelse med udvidelse af eksisterende idrætsfacilitet / etablering af ny idrætsfacilitet (2-5 mio. kr.)

Idrætscenter = Opbygning af større sammenhængende idrætscenter over flere år (+ 10 mio. kr. F.eks. ny idrætshal, stort idrætsanlæg)

Idrætsudstyr = Primært udskiftning af nedslidt udstyr, sekundært investering i nyt udstyr

Resultatet fra konferencen var entydigt. Langt de fleste foretrækker, at midlerne anvendes på en kombination af pakke 2 og 3. Altså en del til udskiftning af nedslidt idrætsudstyr, en del til renovering samt tilskud til 2-3 projekter.

Begrundelse for valg af prioritering

På idrætskonferencen blev begrundelserne for valg af pakkekombinationen 2 og 3 begrundet således:

- "Pakke 1 er en nødvendighed, da der er et stort efterslæb i forhold til renovering, men 19,5 mio. er ikke nok - slet ikke når kommunen oplyser, at der skal bruges 27,3 mil. til renovering alene i de selvejende haller".
- "Foruroligende lavt budget gennem Ejendomsservice".
- "Pakke 1 øger ikke udvikling tilstrækkeligt, så derfor er den alene ikke en mulighed".
- "Der er brug for renovering men for at sikre udvikling, skal der også satses på nye projekter".
- "For at gøre Randers attraktiv, skal der nye projekter til".
- "Pakke 2-3 vil være en fordel for bredden".

- "Der er i forvejen gang i store projekter, eksempelvis Hal 4 og omklædnings- og klubhus i Langå og der er derudover afsat midler til Hornbæk og Korshøj".
- "Store projekter (pakke 4/idrætscenter*) bør finansieres fra andre puljer, idet beløbene for kæmpe projekter vil tømme puljen i mange år frem. Derfor skal sådanne kæmpe projekter holdes særskilt, som det er sket med Hal 4 ved Arena Randers".

*Der er i budgetforliget i 2017 afsat 300.000 til en forundersøgelse til netop sådan et projekt. Det gælder afdækning af idrætsbehovet i Dronningborg, idet Dronningborghallens bygningsmæssige fremtid af rådgivende ingeniører skønnes kort.

Konklusion

Gennem hele processen har det stået tydeligt, at renovering af omklædningsrum skal have stort fokus de kommende år.

Multifunktionalitet og samarbejde på tværs ikke kun blandt de kommunale forvaltninger men også blandt foreninger og faciliteter er også et område, der vægtes højt. En bedre udnyttelse af kapaciteten er tydeligvis også et område, der skal gives langt større opmærksomhed fremover.

Generelt er der en holdning til, at der lokalt bør være adgang til basisidrætsmuligheder, hvorimod der er accept af en længere afstand til specialfaciliteter.

Der er også tegn på, at tiden er moden til at se den kommunale tilskudsordning efter i sømmene med henblik på at optimere aktivitetsudbuddet og kapacitetsudnyttelsen.

Når strategien følger disse anbefalinger, er der gode chancer for et løft af kvalitet af idrætsfaciliteter og et øget aktivitetsniveau i idrætten i Randers Kommune.